

Upptäck Islam

I ALLAHS, DEN NÅDERIKES, DEN BARMHÄRTIGES NAMN

Sammanställt av: Mostafa Malaekah

Copyright © 2003 Mostafa Maleakah. All rights reserved.*

*(Omtryckning, reproducering eller översättning av detta häfte är tillåtet för islamiska organisationer på villkor att absolut ingen ändring, tillägg eller utelämnande görs.

Upptäck Islam

- Presentation av Islam
- Vilka är muslimerna?
- Islams betydelse
- Islamisk Monoteism
- Vad tror muslimer?
- Tillbedjan i Islam och det andliga livet
- Shahadah (trosbekännelsen)
- Salah (införande av regelbunden bön)
- Zakah (obligatorisk betalning till de behövande)
- Siyam (Att fasta månaden ramadan)
- Hajj (pilgrimsfärd till Mecka)
- Tolererar Islam andra trosuppfattningar?
- Mänskliga rättigheter i Islam

- Kvinnans ställning och rättigheter
- Ansvar och frälsning
- Innebörd för den som inte är muslim
- Hur blir någon muslim?
- Referenser

Presentation av Islam

Det är få människor på jorden idag som inte har hört någonting om Islam. Ändå förvånas folk ofta när de förstår att islam är ganska olikt deras första intryck. För Islam är inte som det framställs i västerländska medier, islam är inte arabisk kultur och inte heller en religion i betydelsen en rent privat övertygelse (eller oftare spekulation) om vår existens.

Islam är i Västvärlden mycket allmänt känt för vad det inte är! Aktivt förtal och smutskastning av Islam har blivit ett uppdrag och ett mönster för vissa grupper inom politik, media och underhållning. Vanliga människor har oftast hört om eller läst om Islam från källor som är kritiska (till och med fiendliga), eller författare som haft koloniala eller missionärsmotiv, vilket ofta har gett en viss vinkling åt tolkningen av Islam i västerländskt tänkande.

Islam är en frivillig relation mellan en individ och hans Skapare. Den framträdande skillnaden mellan det här och andra religioner är att Islam vägrar att acceptera någon som helst form av skapelse som en gudom värd att dyrkas. Islam betonar dyrkan uteslutande av den Ende som skapat himlarna och jorden, och som hela skapelsen slutligen ska återvända till. Det är inte en ny religion utan fortsättningen på och kulmen av föregående monoteistiska religion – samma sanning som uppenbarades av Gud för alla profeter. Därför är den till för alla folk i alla tider.

Vilka är muslimerna?

Över en och en halv miljard människor (omkring en fjärdedel av världens befolkning) av många olika raser, nationaliteter och kulturer på jordklotet förenas av sin gemensamma muslimska tro. Av dessa lever ca 18 procent i Arabvärlden.

Världens största muslimska samhälle finns i Indonesien, och betydande delar av Asien och mycket av Afrika är muslimskt, medan betydelsefulla minoriteter finns i Ryssland såväl som i Kina, Nord- och Sydamerika,

Europa och Oceanien. För muslimer är Islam både en religion och en hel livsväg.

”Islams” betydelse

Bland de stora världsreligionerna intar Islam en särställning genom att dess namn inte härleds från ett folk eller en person eller en plats; som Judendomen (från Juda), Kristendomen (från Kristus), Buddhismen (från Buddha) eller Hinduismen (från Hinds land, dvs. Indien). Islam fick inte sitt namn från Profeten Muhammad. Muhammad tillbes inte och han ses inte heller som Islams grundare eller författare till dess heliga skrift, Koranen. Termen Uslarn” förekommer på mer än ett ställe i Koranen själv. Den härleds från den arabiska rot (slm) som betyder ”fred” och ”frid” eller ”underkastelse”. Den rätta betydelsen av ordet Islam är att uppnå både inre frid och yttre fred genom att underkasta sig Guds (Allahs) vilja. Det betyder att medvetet och med kärlek och tillit underkasta sig Allahs vilja, acceptera Hans nåd och följa Hans väg. I det avseendet ser muslimer Islam, inte som ny religion som kom på 600talet med Profeten Muhammads ankomst, utan som en fortsättning på det grundläggande uppdraget för alla profeter genom historien. Detta uppdrag fulländades och gjordes universellt med den siste av dessa profeter, Muhammad.

Islamisk Monoteism

Muslimer har inte en egen separat gud som de kallar ”Allah.” Namnet ”Allah” har ingen som helst innebörd av en stamgud, en arabisk gud eller ens en muslimsk gud. ”Allah” betyder helt enkelt den ende och ojämförligt sanne, universelle Guden för alla.

”Allah” är ett egennamn som tillhör endast den ende allsmäktige Guden, Skaparen och Upprätthållaren av himlarna och jorden och allt som finns i dem, den Evige och Absolute, som all tillbedjan tillkommer. Gud fastslår i Koranen att hans namn är Allah. Därför talar muslimer om Honom och åkallar Honom med Hans rätta namn Allah.

Vilka är Allahs grundläggande attribut? Koranen nämner Allahs ”bästa namn” (eller attribut). Istället för att räkna upp dem alla ska vi undersöka några. Vissa attribut betonar Allahs transcendens. Koranen gör det upprepade gånger klart att Allah är bortom vår begränsade uppfattningsförmåga: ”Ingenting är som Han [1] ” (Koranen 42:11) ”Synen (de mänskliga ögonen) begriper Honom inte [2] , men Han begriper all syn

(dvs. Han begriper allt Vad ögonen kan se).” (K 6:103) ”och ingenting finns som liknar Honom”. (K 112:4) En muslim tänker sig aldrig att Allah har något speciellt utseende vare sig fysiskt, mänskligt, materiellt eller något annat. Sådana attribut som ”Den Allvetande, ” ”Den Evige, ” ”Den Allsmäktige,” ”Den Allomfattande” Den Rättvise”, ”Konungen” betonar också transcendens. Men det betyder inte att Allah är ett rent filosofiskt begrepp eller en avlägsen gudom. Vid sidan av den här betoningen av Allahs transcendens, talar Koranen faktiskt också om Allah som en Gud som är nära, lättillgänglig, god, tillgiven, kärleksfull, förlåtande och barmhärtig. Den allra första meningen i Koranen, som upprepas i början på varje kapitel, är ”I Allahs, Den Helt och Hållet Barmhärtiges, Den Speciellt Barmhärtiges namn...” Koranen berättar för oss att när Allah skapade den första människan ”andades [Han] in i henne av Sin [skapade] själ [3].” (K 32:9) och att Allah är ”närmare henne (människan) än hennes halsven”. (K 50:16) 1 en annan vacker och rörande vers får vi veta: När Mina tjänare frågar dig [O Muhammed] om Mig - Jag är nära; Jag besvarar den bedjandes åkallan, när han åkallar Mig. Och låt dem svara mig [genom lydnad] och tro på Mig så att de må ledas [rätt]. ”(K 2:186).

För muslimen betyder monoteism inte bara att Gud är en, men Allahs absoluta unikum, vilket utesluter tanken på någon annans delaktighet i gudomen. Motsatsen till monoteism i Islam kallas ”shirk” en arabisk term som betyder att associera någon annan med Allah i någon aspekt av gudomlighet. Det innefattar polyteism, dualism (en gud för godhet eller ljus och en annan för ondska eller mörker), och panteism, föreställningen att Gud är inuti allting. Alla former av filosofier om guds inkarnation är uteslutna av Islams monoteism, på samma sätt som blind lydning av diktatorer, präster eller ens egna infall och önskningar, snarare än Guds (Allahs) förordningar. Alla dessa ses som olika former av att ”associera” andra med Allah (shirk), antingen genom att tro att vissa av Allahs skapelser äger gudomlighet eller genom att tro att de har del i Allahs gudomliga egenskaper. För muslimen är monoteism inte bara en dogm, tanke eller trossats; det är något som djupgående influerar hela hans syn på livet.

Vad tror muslimer?

Muslimer tror på en, unik, ojämförbar Gud, på änglarna som Han skapat, på profeterna genom vilka han skickat sina uppenbarelser till mänskligheten, på Domedagen och personligt ansvar för handlingar, på Guds totala makt över människans öde [4] , och på livet efter döden.

Allah är Skaparen och upprätthållaren av universum. Eftersom människan inte kan lära känna sin Skapare genom sina fysiska sinnen, har Allah uppenbarat Sig Själv genom en rad sändebud och profeter. Vi känner igen några av dem från tidigare skrifter som Toran och Evangeliet. Alla folk på jorden har någon gång fått ett sändebud från Allah, men efter generationernas gång tenderade människorna att avvika från den sanna religionen. Ofta ersattes den med främmande idéer och traditioner. Varje profet sändes för att reformera sitt folk, och vända dem tillbaka till att tillbe endast Allah. Den siste av dessa profeter var Muhammad, genom vilken Allahs budskap fullbordades. Allah lovade att detta slutliga budskap skulle bevaras till hela mänskligheten. Och de ord som Allah uppenbarade för profeten Muhammad, via ängeln Gabriel, har verkligen sänts ner till oss i sin ursprungliga arabiska text, som är oförändrad sedan den tid då den uppenbarades. Den skriften kallas Koranen.

Kärnan i Allahs budskap till alla profeter var: "O människor, dyrka Allah; ni har ingen annan gud än Honom" (K 7:59, 65,73,85; även 11:50,61,84 och 23:23,32). Allah slår vidare fast att Han skapade det här livet för att pröva människan så att var och en kan bli kompenserad efter döden för vad han förtjänat. Han _som skapade döden och livet för att pröva er [och låta er visa] vem av er som är bäst i sitt handlande. Han är den Mäktige, Den Förlåtande. " (K 67:2) Allah ensam dömer mänsklig rättrådighet och det är Allah ensam som belönar och straffar i det här livet och i det kommande.

Allah är en. Hans enhet är uppenbar i ordningen, arrangemanget och symmetrin i universum. Han är allvetande och allsmäktig. Han är fullständigt rättvis och barmhärtig. Allah har uppenbarat vissa namn och beskrivningar av sig själv så att vi kan få viss förståelse av Hans egenskaper och därför älska och samtidigt frukta Honom.

Ingenting är värt att dyrkas förutom Honom som skapade universum – inte avgudar av sten, inte eld, inte himlakroppar som solen och månen, inte djur, inte änglar och inte andra människor (inklusive profeter) – för allt detta är Hans skapelser.

Detta universum formades inte av en slump, och det är inte heller lämnat åt slumpen. Allah skapade det med ett syfte och underställde det fysiska lagar för en bestämd tidsperiod. Människan skapades också med ett syfte – att dyrka Allah på jorden och leva i enlighet med Hans lag. Detta är Islams kärna. Det är Allah ensam (som skapat oss och känner oss bättre än vi känner oss själva) som har rätt att styra våra liv. Hans lag innebär rättvisa för alla människor oberoende av kön, nationalitet, hudfärg eller social status. Människor döms och bedöms endast utifrån sin fromhet och

rättrådighet.

Människan har fått en fri vilja och har fått välja om hon ska, eller inte ska följa Allahs väg. Vidare har hon fått en hjärna med vilken hon kan resonera och välja vist. Hon kan genom sina egna ansträngningar få kunskap som gör att hon kan känna igen bevisen för Allahs existens i Hans skapelse. Genom kontemplation kan man överväga, bedöma och lära sig av alla situationer. Och slutligen, eftersom den mänskliga hjärnan och erfarenheten är begränsad, har Allah uppenbarat den vägledning vi behöver genom profeter.

Efter att ha gjort den information vi behöver för att välja Hans väg tillgänglig, talar Allah om för oss i Koranen att efter döden, som är ett temporärt stadium, kommer människan att få ta konsekvenserna av sitt val i ett större liv som ska komma: "Varje själ skall smaka döden; och Vi prövar er genom de frestelser [som följer] med såväl motgång som medgång. Och till Oss skall ni föras tillbaka." (K 21:35). Varje individ är personligen ansvarig för sina egna handlingar – både goda och onda. Ingen annan kan bära hans synder.

Å andra sidan är Allah alltid beredd att acceptera och förlåta varje tjänare som har gått vilse och sedan ångrar sig och kommer tillbaka till Honom. Följden av onda handlingar blir exakt rättvisa, medan compensationen för goda handlingar blir mycket större – fullständig tillfredsställelse och lycka.

Detta sista budskap, som uppenbarats av Allah till mänskligheten, genom Profeten Muhammad, är den sista och fullkomliga religionen med regler och lagar för mänskligheten. Precis som en ny reviderad lag ersätter och ogiltigförklarar det som fanns före den, ogiltigförklarar Islam nu alla tidigare religioner på jorden. Islam korrigerar de avvikelser som tidigare smugit sig in i religionerna, både när det gäller trossatser och utövande. Koranens text har bevarats av Allah så att människorna inte längre ska ha en ursäkt för att avvika, och så att det alltid ska finnas människor som behåller den sanna religionen.

Den siste profeten som sändes av Skaparen till mänskligheten var ett exempel att följa och lyda. Profeten Muhammad formade sitt liv i enlighet med Koranens lära, som uppenbarades för honom av Allah. Sanna muslimer försöker följa detta ädla exempel. En hög moralisk standard är helt klart Islams mål. Det är varje muslims plikt att lära sig och att praktisera allt som han kan om sin religion så att Allah blir nöjd med honom innan han kommer tillbaka till Allah.

Muslimerna har två klara fördelar som hjälper dem att praktisera Islam som sitt sätt att leva:

1. Den heliga skriften, Koranen, är de nedtecknade orden från Allah själv som dikterades ordagrant för profeten Muhammad i delar genom ängeln Gabriel under en period av 23 år mellan år 610 och 633 e Kr. Den memorerades och skrevs ner genast. Den är indelad i 114 kapitel, som kallas suror. Koranen är fortfarande autentisk i sin ursprungliga arabiska text ord för ord och bokstav för bokstav. Det språket används och förstås av miljontals människor i världen idag. Koranen är den slutliga uppenbarelsen från Allah till hela mänskligheten. Den innehåller Allahs vägledning i läror och budord, som fortsätter att vara giltiga för alla tider och platser och som omfattar alla delar av mänskligt liv.
2. Profeten Muhammads exempel lever också kvar. Det finns en fullständig och autentisk nedteckning som visar hur han exemplifierade Allahs lära och budord, och i detalj utvecklade principerna som fanns fastlagda i Koranen – allt för att förmedla en säker vägledning för tolkning och tillämpning i alla senare tider och samhällen. Preferens lära (som kallas "sunnah" eller "hadith") baseras på Koranen. Det är viktigt att betona att Koranen varken skrevs ner eller författades av Muhammad. En sådan syn motsäger vad Koranen säger om sig själv och om Muhammad: att Profeten inte talar av sig själv utan bara överför uppenbarelsen som dikterades för honom av ängeln Gabriel (K 53:3-5). Att påstå att Koranen lånade av eller kopierades från tidigare uppenbarelsen är en anklagelse om profetisk plagiering. Det faktum att det finns likheter mellan Koranen och föregående skrifter beror helt enkelt på att den Gud som talade genom dessa tidigare profeter är densamme, den ende och ojämförligt sanne Guden, Allah, som uppenbarade Koranen för Muhammad. Koranen är emellertid den sista uppenbarade heliga skriften, som ersätter föregående skrifter och det är den enda som fortfarande finns tillgänglig med uppenbarelsens exakta ord och språk.

Tillbedjan i Islam och det andliga livet

Tillbedjan är central i Islam. Allah fastslår i Koranen att Han skapade människan som Sin "khalefah", eller förvaltare, på jorden (K 2:30). Mänsklighetens grundläggande förtroende, vårt ansvar, är att tro på och tillbe Allah: "Jag har skapat djinnerna (osynliga väsen) och människorna enbart för att de skall dyrka Mig... " (K 51:56-58). Den obligatoriska

tillbedjan i Islam omfattar fem områden, som det beskrivs av Profeten Muhammad: "Islam är byggt på fem pelare: Shahadah (trosbekännelsen), införandet av Salah (regelbunden bön), att betala Zakah (obligatorisk betalning till behövande), Siyam (fasta) under hela månaden Ramadan, och Hajj (pilgrimsfärd till Mecka) om man kan göra det." Det behöver inte sägas att byggnader inte består endast av pelare, snarare finns pelare för att hålla upp hela byggnader. De som reducerar Islam till bara rituell tillbedjan saknar naturligt förståelse för dess mångsidiga och totala natur och för det syfte som dessa handlingar av tillbedjan är ämnade att tjäna genom att forma tillbedjarens, karaktär. Islams fem pelare är det minsta som krävs i tillbedjan, medan vilken tillåten handling som helst som utförs med den medvetna avsikten att behaga Allah faktiskt är tillbedjan av Honom. Barmhärtighetsgärningar är utan gräns, ner till de minsta detaljer som att möta människor med ett leende eller att ta bort skadliga ting från vägen. Sådana handlingar påbjöds de troende av Profeten Muhammed. Praktiskt taget alla ens handlingar kan, med rätt avsikt, bli handlingar av tillbedjan. Vi ska nu kort diskutera var och en av dessa pelare.

Shahadah (trosbekännelsen)

Shahadah (Trosbekännelsen) är Islams viktigaste pelare. Det enkla påståendet: "Jag vittnar om att det inte finns någon gudom [värd att tillbes] förutom Allah, och jag vittnar om att Muhammed är Allahs sändebud" är lösenordet in till Islam. Att yttra det med uppriktighet är allt som krävs av en person för att bli Muslim.

Begreppet "ingen gudom förutom Allah är alltid levande i muslimens hjärta. Han erkänner att Allah ensam är Skaparen, att Han ensam är Givaren och Upprätthållaren, att Han är den sanna Verkligheten, källan till alla ting – både nyttiga och skadliga. Detta kräver att Han blir tillbedd och lydd.

Islam betonar Guds enhet (tawheed) i motsats till treenighetsbegreppet i kristendomen och flera gudar i andra religioner. Allah är urkällan till alla händelser och handlingar. Han är helt överlägsen och olik allting Han har skapat. Han är inte på något sätt en del av sin skapelse, och den är inte heller en del av Honom. Även om Allah har uppenbarat en del av sina egenskaper för oss, är de ~ör inte som dem vi finner hos människan. Ingen kan föreställa sig Allah för Han är helt och hållet över och bortom sin skapelse. Den här läran att Allah, Skaparen, är unik finns bara i Islam. Innebörden av att Han på så sätt är unik är att Han ensam rättmätigt kan tillbes. Dessutom har ingen annan skapelse eller människa rätt att medla

mellan människan och Allah. Istället är muslimens relation till Honom direkt och personlig.

”Ingen gudom förutom Allah” inkluderar frågan om makt. Rätten att styra människan tillhör Den som skapade henne. När man leds till Allahs sanna väg förlorar alla andra livsvägar sin plats i ens hjärta och ersätts av en önskan att behaga Honom ensam i väntan på domen och full kompensation i nästa liv.

Tron på Allahs sändebud betyder att acceptera Profeten Muhammad som det sista sändebudet från Honom. Medan tidigare sändebud sändes till folk i olika tider för att vägleda och reformera dem, sändes ”Profeternas Sigill”, Muhammad, med den slutliga uppenbarelsen (dvs. Koranen) till hela mänskligheten som vägledning för mänskligheten fram till Domedagen.

Profeten Muhammad är Allahs talesman genom Hans uppdrag. Muhammads uppdrag var inte bara att framföra det budskap som Allah uppenbarade, utan också att förklara det och omsätta det i handling som ett exempel att följas av mänskligheten. Således är Koranen och autentisk Sunnah (ibland omnämnd som hadith) de två huvudkällorna för Islamisk lag. Sunnah avser Profeten Muhammads ord, handlingar och bekräftelser (samtycken) i frågor gällande innebörden i och utövandet av Islam. Sunnah är en form av uppenbarelse given till Profeten Muhammad, men inte ordagrann som är fallet med Koranen.

I Koranen har Allah gjort lydnad av Profeten obligatorisk för de troende. Profeten Muhammads läror, dvs. hans uttalanden och traditioner, återgivna och nedskrivna av dem som faktiskt var vittnen till eller hörde dem, har noggrant undersökts med avseende på tillförlitligheten hos dem som vidarebefordrat dem. Bara de som man vet har en helt tillförlitlig och felfri berättarkedja accepteras.

Att acceptera Profeten Muhammad som det slutliga sändebudet från Allah för att fullborda Hans religion på jorden eliminerar tron på något som helst anspråk på profetskap efter honom. Således tillbakavisar en muslim helt och hållet alla falska profeters anspråk. Koranen slår fast: ”Muhammed är inte fader till någon av era män. Han är Allahs Sändebud och Profeternas Sigill (dvs. den siste). Allah har kunskap om allt. ” (K 33:40)

Salah (införande av regelbunden bön)

Salah är den arabiska termen för bön, och syftar på det speciella sätt på

vilket muslimer utför den genom att stå, buga och falla ner på knä. Ingen annan form av tillbedjan kan jämföras med salah, för den är religionens grund. Salah sätter muslimer i kontinuerlig kommunikation med sin Skapare, samtidigt som den ger dem en konstant påminnelse om deras högre moraliska och andliga uppdrag i livet. Salah (bön) praktiserades i någon form av de tidigare profeterna och deras efterföljare som en oundgänglig del av Allahs religion. Islam, som är sista stadiet, fullbordandet och bekräftelsen på monoteistisk religion, betraktar salah som absolut nödvändig, och att förneka det gör att man går ut ur Islam.

Obligatoriska böner utförs fem gånger om dagen: i gryningen, vid middagstid, mitt på eftermiddagen, vid solnedgången och när natten faller, och de är en direkt länk mellan tillbedjaren och Allah. Bönen kan utföras på vilken ren plats som helst (hemma, i moskén, i en park, på arbetet, etc.) individuellt eller i grupp. Det finns ingen hierarkisk auktoritet eller prästerskap i Islam, så böner i grupp leds av en person som är lärd i Koranen. Dessa böner, oavsett om de utförs i grupp eller individuellt, innehåller verser från Koranen och sägs på arabiska, uppenbarelsens språk. Personlig åkallan kan emellertid utföras på ens eget språk. Islams böner har en speciell form och ett speciellt innehåll, där både kropp och själ är involverade i harmoni; varje bön är praktiskt taget en speciell stund med Allah. Bön, både obligatorisk och frivillig, är en enorm andlig skatt att ösa ur. Den inger frid, renhet och lugn, och ingjuter en kontinuerlig medvetenhet om och känsla av närhet till Allah. Den reducerar förvånande livets jäkt och stress till dess rätta rimliga proportioner. Genom att de är utspridda på fem gånger om dagen, med början i gryningen, hjälper bönerna tillbedjarna att upprätthålla en terapeutisk nivå av välbefinnande och de ger praktiskt taget inget utrymme i deras medvetande för skadliga tankar och handlingar.

Zakah (obligatorisk betalning till de behövande)

En av Islams viktigaste principer är att allting tillhör Allah och att rikedom därför innehas av människor som ett förtroende. Att använda pengar till välgörenhet är mycket lovvärt och muslimer uppmuntras att ge så mycket de kan. Men zakah, Islams tredje pelare, är annorlunda eftersom den är obligatorisk, inte frivillig, och den ges som ett uträknat belopp. Varje muslim räknar ut sin egen zakah individuellt. I de flesta fall innebär det att man varje år betalar två och en halv procent av det kapital man har utöver sina basala behov. Samma procentsats betalas årligen av dem som äger varor till försäljning. En summa zakah ges också av dem som äger boskap och skördar jordbruksprodukter i viss mängd, eller utvinna värdefulla

material ur gruvor eller råvaror ur marken. Zakah är den fattiges rätt från den rikes förmögenhet och utgör det obrytbara bandet mellan medlemmar i samhället. Ordet zakah står för rening och växt, det vill säga att man renar sina tillgångar genom att ge de behövande deras rättmätiga del av dem. När Muslimer betalar zakah har de en genuin känsla att det är en investering och inte en förlust.

Siyam (Att fasta månaden ramadan)

Månaden ramadan (som kan vara antingen 29 eller 30 dagar) är en del av det islamiska månåret, som är elva dagar kortare än solåret, så ramadan växlar mellan årstiderna. Det är en nåd som gör att muslimer varken på norra eller södra halvklotet alltid måste fasta långa eller korta dagar eller i varmare eller kallare väder. Från gryning till solnedgång varje dag i ramadan avstår Muslimer från mat, dryck, rökning och sexuellt umgänge i lydriad inför Allahs befallning; och under fastan ska man inte visa ilska eller annat dåligt uppförande. De som är sjuka, resande, äldre, gravida eller ammande mödrar (om det finns någon risk för deras eller barnets hälsa) är tillåtna att bryta fastan och ta igen samma antal dagar senare. Om de är fysiskt oförmögna att ta igen fastan måste de ge mat till en behövande person för varje dag de missade, om de har ekonomisk möjlighet. När muslimerna kämpar mot vanan att gå in i sina dagliga rutiner och uthärdar hunger och törst, tränar fastan dem i att praktisera lydriad inför Allah, tålamod i svåra tider och medkänsla med och ansvar gentemot de fattiga. Som en form av tillbedjan blir fastan en mycket berikande erfarenhet när man sätter sina materiella behov åt sidan och vårdar de andliga. Detta gör det möjligt för den medvetna muslimen att fördjupa sin relation till Allah. Månaden är en period av andlig förnyelse och vitalisering, som att ladda batterierna för resten av året. Intensifierad tillbedjan, välgörenhet och studerande av Koranen är utmärkande för den här månaden.

Hajj (pilgrimsfärd till Mecka)

Islam relaterar djupt till Profeten Ibrahims (Abrahams) monoteistiska uppdrag. Dess femte pelare (hajj) är en formell åminnelse av Profeten Ibrahims lydriad till Allah. Ibrahim föreskrevs av Allah att bygga Ka'bah (det första huset på jorden för tillbedjan av Allah) med hjälp av sin förste son Profeten Isma'eel (Ismael), på platsen för Mecka för över fyra tusen år sedan, och att kalla de troende att besöka eller utföra pilgrimsfärd till Ka'bah som tillbedjan. Ka'bah är den medelpunkt som alla muslimer vänder sig mot under sin salah (bön) till Allah. Efterföljare till Profeten Ibrahim, och andra profeter, utförde pilgrimsfärden till Mecka många år

före Profeten Muhammads tid (som är en ättling till Ibrahim genom Isma'eel). Den årliga pilgrimsfärden till Mecka är en plikt en gång i livet endast för dem som har fysiska och ekonomiska möjligheter att genomföra den. Icke desto mindre åker omkring två miljoner människor varje år till Mecka från jordens alla hörn för att be i den heliga moskén och för att stå tillsammans på samma dag på berget 'Arafah (nära Mecka) och be Allah om Hans förlåtelse i det som ofta liknas vid en föraning av Domedagen.

Pilgrimer har på sig speciella kläder – enkla dräkter som skalar bort klass- och kulturskillnader – så att alla står lika inför Allah. De blandas i fullt syskonskap och ser förbi och överskrider alla skillnader i hudfärg, språk, ras, etnisk tillhörighet, utbildningsnivå etc. Under hajj är mänsklighetens godhet och den rena tron, att mänskligheten är en familj som tillber en Gud, uppenbar.

Tolererar Islam andra trosuppfattningar?

En av Islamisk lags funktioner är att skydda minoriteters rättigheter och ställning. Historien ger många exempel på muslimsk tolerans gentemot andra trosuppfattningar. Till exempel när kalifen 'Omar gick in i Jerusalem år 634 garanterades frihet i tillbedjan för alla religiösa samfund i staden – inklusive judarna, trots att de tidigare inte var tillåtna att bo i Jerusalem under kristet styre. Före den spanska inkquisitionen levde judar och kristna framgångsrikt i Andalusien (Spanien) i åtta sekler under muslimskt styre. Koranen fastslår: "Allah förbjuder er inte att visa godhet mot dem som inte bekämpar er på grund av [er] religion och inte driver er ut ur era hem, och [Han förbjuder er inte] att bemöta dem med rättvisa och opartiskhet – Allah älskar de rättvisa." (K 60:8)

Mänskliga rättigheter i Islam

Då Allah är mänsklighetens och universums absolute och ende härskare, den Barmhärtige, vars barmhärtighet omfattar alla varelser, och då Han givit varje person mänsklig värdighet och heder och "andats in i henne av Sin [skapade] själ," följer att alla människor är väsentligt desamma och att ingen påtaglig och faktisk skillnad borde göras mellan dem på grund av ytliga skillnader som nationalitet, hudfärg eller ras varje människa är alltså besläktad med alla andra, och alla utgör ett syskonskap i sin aktningsvärda och angenäma tjänst åt universums Herre. I en sådan atmosfär står det islamiska vittnesbördet om Guds enhet dominerande

och centralt, och det medför ovillkorligen begreppet mänsklighetens enhet och syskonskap.

Även om en islamisk stat kan upprättas var som helst på jorden, söker Islam inte begränsa mänskliga rättigheter eller privilegier till sin egen stats geografiska gränser. Islam har fastlagt vissa universella och fundamentala rättigheter för mänskligheten som helhet, vilka ska observeras och respekteras under alla omständigheter, oavsett om en person är bosatt inom den islamiska statens territorium eller utanför det, och oavsett om han befinner sig i fred eller krig. Koranen befäller tydligt: "O ni som tror! Stå fasta på Allahs sida som vittnen för rätt och rättvisa och låt inte ett folks hat förmå er att avvika från rättvisans väg. Var rättvisa - det ligger närmare gudsfruktan." (K 5:8)

Mänskligt blod är heligt i alla lägen och kan inte spillas utan lagligt berättigande. Det är rent av så att om någon kränker det mänskliga blodets helighet genom att döda en själ utan berättigande likställer Koranen det med att döda hela den mänskliga rasen: 'Om någon dödar en människa, som inte själv har dödat någon eller försökt störa ordningen på jorden och sprida sedefördärv, skall det anses som om han hade dödat hela människosläktet. Och om någon räddar ett människoliv, skall det anses som om han hade räddat hela människosläktet.' (K 5:32)

Även under krig är det inte tillåtet att förtrycka kvinnor, barn, de gamla, de sjuka eller de sårade. Kvinnors heder och renhet ska respekteras under alla omständigheter. Den hungrige måste få mat, den nakne kläder, och den sårade eller sjuke medicinsk behandling, oavsett om de hör till det islamiska samhället eller kommer från dess fiender. Liv och egendom tillhörande alla invånare i en islamisk stat anses heliga, oavsett om personen är muslim eller inte.

Islam förbjuder inte bara tvång i accepterandet av religionen (K 2:256), utan förbjuder också angrepp, även om den tillåter strid i självförsvar, mot ockupation och förtryck, och för deras del som blivit fördrivna med våld från sina hem: "Kämpa för Allahs sak mot dem som för krig mot er, men överskrid inte gränserna, Allah älskar sannerligen inte angripare." (K 2:190) Det ofta missförstådda och överanvända begreppet jihad betyder bokstavligen "kamp" och inte "heligt krig". Jihad som ett islamiskt begrepp, kan finnas på ett personligt plan - en inre kamp emot ondska inom en själv; en kamp för anständighet och godhet på det sociala planet; eller en kamp på slagfältet när det är nödvändigt.

Dessutom är rasism obegriplig för muslimer, för Koranen talar om

mänsklig jämlikhet i följande termer: "O Människor! Vi har skapat er av en man och en kvinna, och Vi har samlat er i folk och stammar, för att ni ska lära känna varandra. Inför Allah är den bäste av er den vars gudsfruktan är djupast. Allah vet allt, är underrättad om allt."(K 49:13)

Kvinnans ställning och rättigheter

Kanske ett av de mest missförstådda begreppen i Islam idag är kvinnans ställning och roll. Många seder i den muslimska världen idag är bara traditioner och har ingenting med Islam att göra. Faktum är att Islam förde med sig revolutionerande förändringar för kvinnors rättigheter. För första gången förklarades kvinnans själ uttryckligen i en helig bok vara jämställd med mannens (K 4:1). Belöningar och plikter tilldelas dem båda lika (K 3:195).

Kvinnor fick fullständigt ekonomiskt oberoende före och efter giftermålet. De har ingen skyldighet att dela familjens utgifter; mannen bär det fulla ansvaret, oavsett hur rik hans fru må vara. Den muslimska kvinnan har rätt till en gåva från sin man vid giftermålet. Hon bestämmer dess värde och hon kan välja att använda den som hon vill.

Islamisk lag gav kvinnan rätten att välja sin man och att ta initiativ till skilsmässa. Muslimska flickor har rätt till utbildning, och det är en plikt för dem som uppfostrar dem att ge dem möjlighet till utbildning.

I Islam är både män och kvinnor berättigade till en specificerad andel av sina avlidna föräldrars eller nära släktingars kvarlåtenskap (K 4:7), medan tills för inte länge sedan hela arvet gick till äldste sonen i vissa västländer. Båda könen har rätt till jämlikhet inför lagen och inför domstolar. Rättvisa är könlös (K 5:38, 24:2, 5:45). Kvinnor har egen rättskapacitet i ekonomiska och andra frågor (däremot fick inte kvinnor i Europa rätt till självständigt ägande förrän under senare delen av 1800-talet och på 1900-talet).

Den generella regeln i socialt och politiskt liv är att män och kvinnor deltar i och samarbetar om offentliga angelägenheter (K 9:71). Det finns tillräckligt med historiska bevis för att muslimska kvinnor deltagit i val av styrande (en rättighet som västerländska kvinnor uppnådde först nyligen), i offentliga frågor, i lagstiftning, i ledande positioner, som lärda och i undervisning, och till och med på slagfältet. I Islam har kvinnor till och med rätt att direkt ifrågasätta sitt statsöverhuvud, vilket är tydligt i historien.

Väst har under senare år ställt sig undrande till den Muslimska kvinnans klädregler. Principerna för passande klädsel och uppförande för män och kvinnor baseras på Koranen (24:30-31, 33:59, 33:32) och Sunnah, och det finns gudomlig visdom bakom dem. De är inte restriktioner påtvingade av män eller socialt. Muslimska kvinnor bär "hijab" (att täcka hela kroppen utom ansiktet och händerna när hon är ute bland folk) utifrån kärlek till och lydnad inför Allah. Genom att klä sig så blygsamt tvingar en kvinna andra att bedöma henne utifrån hennes intellekt, snällhet, integritet och personlighet, med andra ord utifrån henne själv. Hon värderas inte längre bara efter sitt utseende. Den kvinna som tar på sig Islams fina klädsel är förvisso inte förtryckt; snarare är hon befriad.

Män måste också klä sig blygsamt, även om de inte behöver täcka lika mycket av kroppen. Västerländsk kultur lär att om saker och ting ska vara rättvisa mellan könen måste de vara identiska. Även om båda två är lika i Allahs ögon erkänner Islam att de är fysiskt, biologiskt och emotionellt olika, och därför är vissa delar av livsföringen olika för var och en.

I 1400 år har Islam gett kvinnan rättigheter som hon berövats i andra religioner och som kvinnor i Väst genom en lång kamp först nyligen börjat uppnå.

Ansvar och frälsning

Koranen lär oss att den mänskliga rasen har givits en medfödd ren natur som kallas "fitrah". Kännedom om Allah och medfödd andlighet är inneboende i den mänskliga naturen, men den här andligheten kan förleda oss om den inte leds i rätt riktning. Att förlita sig enbart på en mänsklig känsla av "anden som vägleder" är farligt. Många grupper, även sekter, hävdar att de är ledda av Gud eller genom inspiration, ändå har dessa grupper olika, till och med motsägande, trosuppfattningar. Vi finner att människor betar sig på motstridiga sätt och ändå hävdar att de gör Guds vilja. Jag "känner" säger de, "att den helige anden leder och styr mig." Emellertid har människor begåvats med ett intellekt som är till för att användas, inte för att läggas på hyllan. En trovärdig uppenbarelseskälla är absolut nödvändig.

Muslimen ser inte mänsklig existens här på jorden som ett straff för att ha ätit från det förbjudna trädet. Den händelsen ses som en erfarenhetsmässig lärdom för Adam och Eva innan de kom till jorden. Koranen lär att även före skapelsen av den första människan var det Allahs plan att upprätta mänskligt liv och civilisation på jorden (K 2:30).

Således ser inte muslimen människan som helt igenom ond, inte heller som helt igenom god, utan snarare som ansvarig.

Hur kan vi människor, ur det islamiska perspektivet, övervinna synd? Koranen lär att livet är en prövning och att jordelivet är temporärt (K 67:2). Muslimen tror på uppståndelse, ansvar och Domedagen. Han vet att det finns belöning och straff, att det finns liv efter detta och att belöning eller straff inte nödvändigtvis väntar till Domedagen, utan börjar direkt efter begravningen. Att begära perfektion för att få frälsning är inte realistiskt. Det är att begära det omöjliga och är därför orättvist. Islam lär en person att vara ödmjuk och att inse att vi inte kan uppnå frälsning genom vår egen rättrådighet. Den ofullkomliga människans försoning med Allah är beroende av tre saker: Allahs nåd och barmhärtighet, goda handlingar och rätt tro. Rätt tro och goda handlingar är förutsättningar för Allahs förlåtelse och för att vi ska kunna resa oss över våra vanliga tillkortakommanden.

Hur kan synd tvättas bort? Koranen ger receptet: "Den som begår en dålig handling eller [på annat sätt] syndar mot sig själv och som därefter ber Allah förlåta honom, skall finna att Allah är förlåtande barmhärtig." (K 4:110) och "De goda handlingarna driver bort de dåliga". (K 11: 114) Islam lär ånger: att stoppa onda vägar, att känna sig ledsen för det man gjort, och att bestämma sig för att följa Allahs väg så mycket som det är mänskligt möjligt. Det är inte nödvändigt att blod ska utgjas, än mindre oskyldigt blod, för att tvätta bort synder, utan bara att man uppriktigt ångrar sig. Koranen gör det klart: "Men Min nåd och Min barmhärtighet når överallt." (K 7:156) En annan vacker och rörande vers lyder: "Säg [Muhammed] till Mina tjänare:" Om ni har gjort orätt mot er själva genom att överträda [Mina bud], misströsta då inte om Allahs nåd. Allah förlåter alla synder. Han är den som ständigt förlåter, Den som ständigt visar barmhärtighet!" (K 39:53)

Innebörd för den som inte är muslim

Allah (Gud) gör det till en plikt för muslimen att förmedla Hans budskap i dess slutliga form, Koranen, till hela mänskligheten. Vi talar inte här om konvertering, bara upplysning. Att omvända sig till Islam, alla profeters religion i dess slutliga form, är faktiskt inte att vända ryggen till föregående profeter. Det medför inte att man ändrar sin grundläggande andliga natur. I Koranen är ren mänsklig natur "muslimsk" natur, som känner sin Herre och önskar underkasta sig Honom. Koranen fastslår: "Tvång skall inte förekomma i [accepterandet av] religionen. Vad som är

rätt handlande är nu klart skilt från fel och synd.” (K 2:256)

Hur blir någon muslim?

För att bli muslim behöver en person helt enkelt säga shahada (Trosbekännelsen) med uppriktig övertygelse: "Ash-hado al-la ilaha illa-Allah wa ash-hado anna Muhammadan rasolo-Allah". Det betyder: "Jag vittnar om att det inte finns någon gudom [värd att tillbes] förutom Allah, och jag vittnar om att Muhammed är Allahs sändebud."

Referenser

1. Saheeh International, Introducing Islam, Jeddah, Saudi Arabia: Abul-Qasim Publishing House, 1995.
2. Badawi, DrJamal, Bridgebuilding between Christian and Muslim, Halifax, Canada: Islamic Information Foundation.
3. Hathout, Dr.Hassan, Reading the Muslim Mind, Indiana, USA: American Trust Publications, 1995.
4. Malaekah, Mostafa, What The Bible Says about Islam and Christianity, Jeddah, Saudi Arabia: Abul-Qasirn Publishing House, 1999.

Fotnot:

[1] Det finns ingen som helst likhet mellan Skaparen och Hans skapelse i deras väsen, egenskaper eller handlingar.

[2] I livet i den här världen. Folket i Paradiset kommer emellertid att kunna se Allah i livet efter detta.

[3] dvs. livselementet och själen som Allah skapade för den kroppen.

[4] Allahs kunskap omfattar alla aspekter av Hans skapelser i dåtid, nutid och framtid. Ingenting händer förutom med Hans vetskap och genom Hans vilja. Gott och ont finns genom Allahs påbud, och var och en förtjänar det ena eller det andra genom sitt eget val och genom att använda sin egen fria vilja. Icke desto mindre sker det goda endast med Allahs hjälp, och det onda sker inte mot Hans vilja men bara genom Hans tillåtelse.